

Wybrane aspekty wiosennej flory Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”

tekst: Jolanta Bulak, Sebastian Nowakowski
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych w Słupsku
Oddział Zespołu w Steganie – Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”

Wiosna w naszych szerokościach geograficznych to szczególnie oczekiwana pora roku. Przyroda budzi się do życia i wybucha niemalże tysiącem odcieni zieleni i różnobarwnym kwiecieniem. Krokusy, sasanki, fiołki, złocie, tulipany i wiele, wiele innych zakwita wiosną by wydać nasiona, a przy okazji cieszy nasze zmysły.

Ze względu na specyficzną budowę geologiczną i warunki klimatyczne wiosenna flora Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” jest uboga, a w porównaniu z sąsiednimi regionami niektóre gatunki zakwitają nieco później. Najwcześniej pojawia się oczywiście śnie-

życzka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*). Trudno raczej mówić tu o naturalnych jej stanowiskach, ale jako uciekinier z ogrodów lub wskaźnik dawnych nieistniejących już siedlisk ludzkich spotykany jest w lasach naszego Parku – szczególnie w okolicach Przebrna, np. w rezerwacie „Buki Mierzei Wiślanej”. Także jako uciekinier z ogrodów pojawia się na Mierzei rannik zimowy (*Eranthis hyemalis*), którego ojczyzna znajduje się bardziej na południu Europy. Możemy go podziwiać np. w użytku ekologicznym „Krynicki starodrzew”.

Razem z nimi zakwita także w lasach niepozorna kosmatka owłosiona (*Luzula*

Zawilec gajowy

fot. Dariusz Ożarowski

pilosa), której brązowe kwiatki wyglądają pod lupą niemal jak małe tulipaniki. Zdecydowanie niezwykłego uroku wiosennym lasom dodaje zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*). Przypominające białe gwiazdki kwiaty, na tle wzorzystych liści,

potem nasłonecznione miejsca zażółca starzec wiosenny (*Senecio vernalis*).

Paletę kolorów o błękit i fiolet wzbogacają zdecydowanie fiołki: leśny (*Viola reichenbachiana*) i Rivina (*Viola riviniana*). Na jednym z leśnych skrzyżowań

Barwinek pospolity

fol. Sebastian Nowakowski

tworzą rozległe dywany. Znacznie rzadszy jest na Mierzei zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), który preferuje miejsca żyźniejsze i wilgotniejsze. Kiedy zawilce niemalże kończą kwitnienie na dnie lasu, pośród jasnozielonych listków przypominających liście koniczyny pojawiają się białoróżowe kwiaty szczawika zajęczego (*Oxalis acetosella*).

Niezależnie od białego aspektu zawilca pojawia się aspekt żółty, który oferują nam w lasach, zaroślach i na trawnikach dwa gatunki: złoć żółta (*Gagea lutea*) i ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*). Ten ostatni rzadko tworzy nasiona, za to nadrabia bulwkami w kątach liści. Zaraz

fragment runa leśnego objął w posiadanie także barwinek pospolity (*Vinca minor*). W pełni wiosny w zaroślach pojawia się kokorycz pełna (*Corydalis solida*), której nasiona roznoszone są przez mrówki. Gwiazdnica wielokwiatowa (*Stellaria holostea*) to stały mieszkaniec naszych kwaśnych dąbrów i buczyn. To dzięki niej las ponownie zakwita na biało w pełni wiosny, gdy zawilce już przekwitają.

Rośliną szczególnie utożsamianą z wiosną i z majem jest mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*). To właśnie kwiaty mniszka zwanego popularnie mleczem, służą do sporządzania tzw. miodku majowego stosowanego w przeziębieniach.

Kokorycz pełna

fol. Sebastian Nowakowski

Spora część gatunków roślin zielnych kwitnie przed rozwojem liści. Przykładem takiego gatunku jest podbiał pospolity (*Tussilago farfara*), którego żółte kwiatostany przykuwają oczy turystów np. na wydmach w Mikoszewie. Dopiero kiedy przekwitają, pojawiają się liście.

Aby podziwiać te wszystkie rośliny w pełni kwitnienia musimy się jednak bardzo spieszyć. Część z nich zaraz po kwitnieniu i wydaniu nasion zapada już w czerwcu w długi sen, by przebudzić się ponownie dopiero za niemalże rok – na wiosnę.

Mniszek lekarski

fol. Dariusz Ożarowski